

liem prikaz. Ploj je vendar fajmošter F. S. Šegula, nekdanji urednik „Slov. gospodarja“. Ta možakar menda kar kleči in moli pred Plojem. Gotovo pa misli, da bo šlo vso slovensko ljudstvo kar rakom žvižkati, ako bi ne poslalo več Ploja v državni zbor. Vse kar je prav, ali Šegulovo malikovanje pred Plojem je že precej ostudno in še bolj smešno. Za nedeljska plojaška shoda izdal je neki neznani „odbor kmečkih volilcev ptujskega okraja“ v Ljubljani tiskani letak, ki je napolnjen s „šegularijo“. Ploj je vzor, edini zmožni človek, odrešitelj, bog, — res za počt! Seveda, pomagalo dr. Ploju tudi to jokavo pridigovanje fajmoštra Šegule ne bode! Pomagati mu nikdo več ne more, kajti Ploju kot politiku je pač odklenkalo!

Volilni okraj število 26

Ptuj-Ormož voli:

Josef Ornig

okrajni načelnik

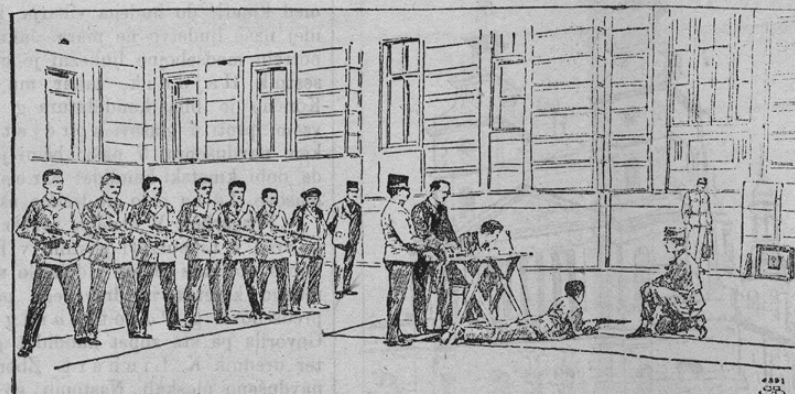
Ptuj.

Brenčič iz Spuhlja boče torej državni poslanec postati. Smeja se mu sicer ves svet in smeji se mu zlasti tisti, ki tega možakarja poznajo. Kaj in kdo je Brenčič? S tem da je gostilničar in kmet, menda še ni vse storjeno. Mi poznamo dosti kmetov, ki bi bili v vsakem oziru bolj primerni za poslaniški posel nego ta duševni revček Brenčič... Zakaj pač klerikalci ravno tega moža kandidirajo? Zato ker bi bil v slučaju izvolitve edino orodje v roki klerikalne stranke. Korošec in Benkovič bi komandirala, Brenčič bi pa — kimal... Kmetje bi seveda od takega klavrnega zastopnika ne imeli ničesar. Zato majejo tudi že v najbolj klerikalnih občinah z glavami in povsod se čuje klic: Letos hočemo z Ornigom poizkusiti, — vsi bomo Ornigu svoj glas oddali!

Dr. Miroslav Ploj ima preteklo nedeljo v Ptuj in v Sv. Marjeti dva shoda, na katerih so sklepali o prihodnjih državnoborskih volitvah. Glavno besedo sta imela na obeh shodih ptujski odvetnik dr. Fermevc in ormoški odvetnik dr. Sernec. Prigovarjala sta in prigravarjala, kakor se bolanemu konju prigravja. Ali vse njih prigovarjanje je bilo brezuspešno in tudi častne diplome raznih občin so bile brezuspešne. Hofrat dr. Ploj je zopet odločno izjavil, da kandidature pod nobenim pogojem ne sprejme in da se hoče popolnoma političnemu življenju odtegniti. Mi ne razumemo, zakaj gotovi narodni dohtarji Ploja tako presneto silijo v poslaniški posel. Ti ljudje pač niso Ploju pravi prijatelji. Dr. Ploj je danes senatni predsednik in je v politiki dovolj let deloval. Naj se ga pusti torej v miru. Pa naj dr. Fermevc ali pa dr. Sernec kandidirata! Sicer pa je položaj zdaj že precej jasen: za poslanca v ptujsko-ormožkem okraju bode izvoljen okrajni načelnik Ornig ali pa — spuheljski Brenčič! Eden od teh dveh postane državni poslanec za naš okraj. Kdo bi bil boljši poslanec, tega nam pa pač ni treba posebej povdarjati. Brenčič je popolna ničla, mož brez znanja, zmožnosti in vpliva. Ornig pa je v gospodarstvu in politiki izvežban, pri vladi in med poslanci vevplivni načelnik okrajnega zastopa. Kdor ima torej le količjak pameti in zmisla za uspešno gospodarsko delo, ta bode moral svoj glas okrajnemu načelniku Ornigu oddati. S tem možem bi bilo mnogo pomagano, kajti on bi gotovo okraju mnogo koristil!

Streljanje v šolah.

Kakor znano sklenila je naša vlada, vpeljati na srednjih šolah poduk v streljanju. S tem bi se pomagalo poznejšemu vojaškemu izvežbanju. Naša slika kaže izvrševanje tega poduka na državni realni gimnaziji na Dunaju-Floridsdorf. Vodstvo poduka ima neki stotnik 84. infanterijskega polka. Pomagajo mu dva podčastnika in en infa-

Schiessunterricht an österreichischen Mittelschulen.

terist. Seveda nadzoruje poduk tudi profesor šole. Poduk v streljanju vpeljan je že na 40 srednjih šolah na Dunaju in se ga udeleži 1300 učencev. Pravijo, da so dosedanja uspehi pav dobri. Vpeljalo se je ta poduk zlasti zaradi tega,

Ali imate bolečine?

Revmatične, gihtične, glavobol, zobobol? Ali ste si vsled prehlajenja, prepiha kaj pridobili? Poskusite vendar bolečine odstranjajoče, ozdravljajoče, okrev-
čevalno sredstvo Fellerjev fluid z n. »Elsafuid«. To je res dobro! To nisamo reklama! Poskusni tucat 5 K franko. Izdelovatelj samo apoteker Feller v Stubi. Elsaplatz Nr. 241 (Hrabi-

Sredstvo

za varčenje

so praktične

MAGGI

JEVE kocke

à 5 h

za 1/2 litra

najokusnejše goveje juhe.

Ime **MAGGI** jamči za skrbno
pripravo in izvrstno kakovost.

Strašen umor v Stranica h.

(Izvirni dopis).

(Nadaljevanje in konec.)

Predlogu zagovornikovemu se je tudi ugodilo in Bukošekova srajca se je poslala takoj na Dunaj. Na Dunaju so napravili velikanske poskuse. Učenjaki so skoraj pol leta potrebovali, tako natanko so vse preiskavali. Med tem časom so ljudje v Stranica h mnogo žlabudrali in orožniki so vse mogoče reči poročali sodniji. A iz vsega tega ni bilo nič, kajti Bukošek je nedolžen na umoru Lenike Juršetove. Bukošek je v preiskovalnem zaporu med tem nevarno zbolel, tako da so se zdravniki bali za njegovo življenje.

Koncem marca tega leta pa je prišlo več pol obsegajoče mnenje iz Dunaja k sodniji. To mnenje, ki je bilo jednoglasno sprejeto, se glasi, da so se izvedenci in porotniki pri porotni obravnavi prav debelo zmotili. V tem mnenju pravijo gospodje na Dunaju, da ne more biti

govora o tem, da so krvni madeži na Bukošekovi srajci edino le od kake žile odvodnice. Karkapljice od kake žile odvodnice so popolnoma drugačne. Tudi je zelo čudno, pravi mnenje, bi bila pri tako groznem umoru le srajca snazena, dočim je vsa druga obleka Bukošek popolnoma brez vsakega krvnega sledu. Lahko je mogoče, da je Bukošek te krvne lvice na srajci dobil od rane na roki na srajci katero rano si je pridobil takrat, ko je v obrezaval ročaj od motike. Po mnenju gospod na Dunaju je tudi verjetno to, kar je Bukošek pravil o obrezovanju motičnega držaja. Po mnenju dunajskega vseučilišča se je Bukošek lahko tako onesnažil s krvjo, kakor se je sam zagovarjal. Tudi pri krvavenju iz nosa, kakih drugi priložnosti so krvni madeži nastali. Konečno so dunajski učenjaki še izjavili, da je popolnoma napačno mnenje, kakor to profesor iz Gradca, da je stal Bukošek brizgajoči žili odvodnici nasproti in da krvni madeži na srajci Janeza Bukošeka niso nikakoli dokaz, da je Bukošek storilec. Gospodje v Celovcu so se razveselili, ko so dobili to mnenje v roke. Kajti noben sodnik ni bil o tem prepričan, da je Bukošek res kriv umora Lenike Juršetove. Nekaj pozneje je prišla brzobjavka iz Gradca, da se mora Janeza Bukošeka takoj izpustiti iz zapor. Se istega dne so Bukošeka izpustili z zapora v navzočnosti njegovega zagovornika Zangergerja in mladi Bukošek se je kar od veselja jokal. Več kakor celo leto prestal je ta nedolžni v preiskovalnem zaporu. Pred pripi bil popolnoma zdrav in krepek, sedaj pa je slabe boten in bolehen, in njegovi sorodniki morajo vedno paziti nanj. A tudi ni čuda, če je človek celo leto po nedolžnem zaprt, potem mora biti lehen postati, potem ni čuda, da če mu izma kujejo duševne in telesne moči in sile. S je vsa ta zadeva končana, ki je vzbudila v celem Spodnjem Štajerskem toliko pozornosti. Cela ta kazenska zadeva je zelo poučljiva v vse porotnike, ki naj vedno prevdarjajo natan prejš ko spoznajo kakega obtoženca krivim. Se taki slučajji večkrat zgodijo, potem bi se porotniki moralo pomesti iz pozorišča. V Celovcu so skovali o tej stvari pregovor, ki se glasi: „Nirgends wie in Stranitzchen, tun die Arztenredner so spritzen“ (Nikjer tako niso žile, kakor v Stranica h škropile).

Seveda, danes se lahko smejimo, če pa im mislimo, da bi lahko Bukošek sedem let in s nedolžnem sedel v zaporu, potem bi se ne smejati. Poučljiva je pa ta kazenska zadeva tudi radi tega, ker je ta slučaj pokazal, da tdnjega tudi izvedenec, in bodisi kak profesor, lahko p zmoti in da se mu ne sme vedno brezpozno verovati.

Novice.

Dr. Anton Korošec, kje si?

Dr. Anton Korošec je šef-urednik mestnik, borskih farških listov. On je torej za njih pisat odgovoren. Pred nekaj tednov je pisal „Slovenski gospodar“, da je vse laž, kar je „Štajerski gledé polomov v slovenskem posojilništvu“ objavil. Opozarjal je tudi našega urednika, da naj ustmeno javno vse ponar kar je „Štajerc“ gledé slovenskih posojilnic sal. Naš urednik K. Linhart je bil tak pripravljen, da ugodí pobožni klerikal želji. Rekel je, da hoče ustmeno na javno shodu vse od pičice ponavljati, kar je pisal gledé lumparij v slovenskem posojilništvu. Na to Linhartovo izjavo pa molči zdaj „Slovenski gospodar“ kakor ni. Ali mi smo že takrat rekli, da te zadeve ne bomo iz oči pustili. Vprašamo Vas torej, dr. Korošec, kje ste? Zakaj ste svoj besedo snedli? Ali je res, da se Vaše prvaške posojilnice sodniji bojijo? No, potem je tudi vse res, kar je „Štajerski gledé slovenskih posojilnic in njih polomov“ in to treba zapomniti!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Napredna zmaga. Te dni so se vršile volitve v občini Podova. Pri teh volitvah naprednjaki na celi črti zmagali. Izvoljeni so bili: V III. razredu 2 naprednjaki in v klerikalca; v II. razredu 4 naprednjaki in v

razreda istotako 4 naprednjaki. S tem je obdela popolnoma v naprednih rokah! Čestitamo na tej sijajni zmagi ravno tako volilcem kakor izvoljenemu. Mi gremo naprej!

Živinski sejmi so torej pod gotovimi pogoji, ki smo jih že zadnjič pojasnili, v ptujskem okraju zopet dovoljeni. To je v gospodarskem oziru velike važnosti. Kajti dolge mesece so bili ti sejmi zaradi nevarnosti živinske kuge na parklji in gobcih zaprti. Trpeli so pri tem ravno tako kmetje-živoorejci kakor meščani. Tistemu, ki je torej s svojim vplivom povzročil otvoritev živinskih sejmov, grè velika hvala. In kdo je to? To je tisti mož, ki je v gospodarskem oziru v ptujskem okraju največ delal, — naš okrajni načelnik Orniĝ. Mislili smo, da bodejo prvaški listi vsaj toliko pošteni, da bodejo to veliko Orniĝovo zaslugu priznali. Ali zmotili smo se; prvaki res ne poznajo niti iskric bralčnosti in dostojnosti. Zato so sprožili po svojih listih neumno laž, da so — slovensko-klerikalni poslanci otvoritev sejmov dosegli. Neumna je ta laž in hudobna! Kajti slovensko-klerikalni poslanci niso niti mezinca ganili, da bi kmetu pomagali. Za gospodarsko delo itak nimajo preveč s svojo nesrečno politiko opraviti. Naš Orniĝ pa je prosil in prosil, zahteval in prosil in se pritoževal in zahteval, in na njegovo zadnjo brzojavno zahtevo je c. k. namestništvo vendar otvoritev sejmov zopet dovolilo. Zdaj pa ima propalo farško časopisje železno čelo, da pripisuje uspeh Orniĝovega dela svojim poslancem. Ja, zakaj pa Pišek v slov.-bistriškem okraju ni ničesar storil in ničesar dosegel, da bi se tam sejmi zopet dovolili? Laži imajo pač kratke noge... Načelniku Orniĝu pa izjavljamo še enkrat najtoplejšo zahvalo!

Prvaški revizorji in posojilničarji. "... zasluga je, da se je vrgel iz "Združene zveze", kakor tudi iz zvezinih gospodarskih podjetij dolgoletni trot Franjo Jošt, ki sedi v ljubljanskih zaporih baš od onega dneva, ko je imel nastopiti kot ravnatelj klerikalne občinske hranilnice ljubljanske in sicer potem, ko je bil v Celju ven vržen... Dr. Kukovcu grè zasluga, da se je izbacnil Jošt iz svoje službe, vedno je imel priliko povzročiti slovenskemu posojilništvu še večjo škodo. Dr. Benkovič pa prav dobro ve, da je imel z Joštom v Celju zaupna posvetovanja in sicer komaj nekaj tednov poprej, nego je tega Jošta dosegla roka pravice. S tem je do kazal dr. Benkovič, da se je bratil še do zadnjega časa s človekom, ki je v preiskavi zaradi poloma "Glavne posojilnice". Iz knjig "Glavne posojilnice" je pa razvidno, da je prejel dr. Benkovič od svojega nesrečnega kolega dr. Hudnika iz blagajne "Glavne posojilnice" še komaj pol leta pred polomom nje 200 K nagrade, ker je izmešetaril, skorajno je klerikalni poslanec in katoliški odvetnik, za baje liberalno posojilnico oziroma garščino Thal veliko posojilo pri nekem nemškem zarodu v Gradcu. Znana stvar je pa, da je prosil dr. Benkovič vbgemu dr. Hudniku ob tej priliki celo s tožbo, da bi dobil še večjo nagrado od njega. Da bode minilo dr. Benkoviča veselje v volilnem boju diti se s pavovim perjem glede "Glavne posojilnice", bi bilo zelo

primerno, naj bi c. k. državni pravdnik dopolnil preiskavo zoper dr. Hudnika in Jošta tudi glede provizij, katere je dobil dr. Benkovič iz blagajne "Glavne posojilnice". Benkovičeva žrtev dr. Hudnik bode v svojo obrambo gotovo znal o temu poglavju mnogo povedati... ("Slov. narod", 8. maja 1911). Lepi gospodje so pač, ti prvaški posojilniški revizorji in advokati! Kmet pa plačuje tej odevski gospodi, ki špekulira in si polni svoje žepe s tujim, krvavo zasluženim ljudskim denarjem!

Navečji revež v Trbovljah je zdaj pač nekdanji mogočnej, župan, poslanec, sultan Roš. Denarja ima sicer še precej od tistega časa, ko so mu Nemci tako lepe zaslužke dajali. Ali — nikdo več Roša ne mara. Zdaj ga celo njegovi nekdanji prijatelji v "Slov. narodu" prav hudo napadajo; mečejo mu dvojezičnost, binavščino in farizejstvo naprej... Ja, ja, vsi so tega poštenjaka Roša izpoznali in lastna stranka ga je vrgla raz občinskega stolca ter iz deželne zbornice. Torej je imel pač "Štajerc" prav, ki je že pred leti vodil boj proti temu ošabnemu bogatažu, katerega ime je umazano, čeprav še tako visoko svojo glavo nosi. Sam je ostal Roš in edino pijani Uršič se morda še njega spominja...

Gospodarska tečaja. Od 6. do 10. junija t. l. vršita se v deželni sadjarski šoli v Mariboru tečaja i. s. prvi za vinogradništvo ter sadjarstvo, drugi za praktično izvežbanje viničarjev. Za drugega je tudi nekaj podpor določenih. Natančnejši pogoji so razvidni iz inzerata v današnji številki "Štajerca".

Vstaviĝena preiskava. Proti mizarskemu mojstro Schlichtitsch na Bregu pri Ptuj naprjeno preiskavo zaradi umora se je popolnoma vstavil, kèr ni bilo nikakoršnih dokazov za ta sum. G. Schlachitsch izvršuje zopet mizarsko obrt na Bregu.

Prosta tobak-trafika. V Celju, Schmiedgasse 13, je tobačna trafika prosta in se bode konkurenčnim potom na novo oddala. Lani je donesla 1127.71 K dohodka. Prošnje je predložiti do 26. majnika na finančno okrajno direkcijo v Mariboru.

Lepa mati! V Breznigoreci je posestnica Stanjko svojega težko bolanega sina na nečloveški način mučila. Hotela je, da sin kmalu umrè, kèr bi po njem nekaj denarja podedovala. Brezsrèno haburo so sodniji naznanili.

Otroci zažgali so pri Gornemgradu škofovi gozd. Pogorelo je 50m smrekovega gozda.

Vlomil je neznan tat pri posestniku Goršek v Čretu pri Celju. Tat je ukradel obleke za 150 K in tudi nekaj denarja. K sreči ni opazil hranilne knjižice za 1000 K.

Gluhonemi morilec. V Vojniku stepla sta se gluhonemi Jože Smrečnik in Franc Boha. Prvi je drugega na tla vrgel in toliko časa davil, da je bil ta mrtev.

Hudi boj se je vršil na hrvatski meji v Stari-vasi pri Bizelskem med svinjskimi tihotapci in orožniki. Slepjarji so hoteli v 5 vozovih svinje iz Hrvatskega na Štajersko pripeljati. Ko jih je orožnik vstavil, pričeli so nanj iz revolverja streljati. Potem je prišel še drugi orožnik. Vnel se je hudi boj, v katerem je bilo več kot 30 strelav oddanih. Več tihotapev in tudi orožnikov je ranjenih. En konj je ustrujen. Zločinci so vendar z vozovi pobegnili.

Tatvina. Tatovi so vlomili pri trgovcu Rainhofer v Sevnici in ukradli 200 K denarja ter blaga za 70 K.

Umor ali samomor? V rogaškem potoku pri Novicerkvi so našli mrtvo posestnico Zebek. Svoj čas je zapustila moža zaradi domačih preprirov. Sodilo se je, da si je vzela sama življenje. Ali zdaj se sumi, da je bila umorjena. Moža pokojnice in njegovega brata so orožniki že zaprli.

Neumna šala. V Trbovljah sta se v šali obmetavala rudarja Celestina in Oberžan z apnom. Oberžan je bil pri temu na očesu tako hudo ranjen, da bode brčkone oslepil.

Kolo ukradel je neznan tat M. Ropasu v Celju. Ljudje naj bi bili s kolesi tudi malo bolj previdni.

Iz Koroškega.

Bilčovo. Piše se nam: V nedeljo, 7. maja, obdržal je monsignore Podgorc tukaj svoj volilni shod. Izjavil je, da nima upanja, da bi

zmagal, ali z njegovo kandidaturom se hoče moč klerikalne stranke dokazati. Podgorc je govoril mnogo o polomu "central-kase"; oprati je hotel duhovniška sleparja Weiss in Kayserja. Pomagalo pa ni nič. Priznal je tudi, da je Weiss svoj čas svaril; torej je Podgorc vedel o lumparijah "central-kase". Nadalje je napadal Podgorc šolo, češ da je šola kriva pomanjkanja poslova (Imeli smo Podgorca za pametnejšega!). Našega kmetijskega kandidata g. Lutschounig si sicer ni upal napadati; ali rekel je, da so naprednjaki premalo katoliški. To je baje vzrok draginje (Bog pomagaj!). Drugi govornik, neki dr. Rošnik iz Celovca, šimfal je čez vse, čez deželni in državni zbor, čez Nemce in čez zatirane Slovence. Neki napredni volilec je klerikalcem hudo posvetil in je prinesel številke o kranjski deželi ter njenih dolgih. Omenjeni prvaški dohtar je kričal, da so Nemci "banda", kar dokazuje pač njegovo izobrazbo. Ker je bil naprednjak že proč, zavpil je dr. Rošnik: "Ako bi bil jaz domačin, vrgel bi ga že davno na glavo v blato!" Take ljudi vlačijo torej Podgorc seboj, brez da bi ga bilo sram. Ali kranjski dohtarjinas koroške može ne bodejo po blatu metali! Takim lumparijam farških podrepnikov bodemo že konec napravili! Kmetje ne bodejo šli hujskačem na lim! Zivio naš kmetijski kandidat Lutschounig!

Za okraj Velikovec-Alhofen-Eberstein

Jos. Nagele

posestnik

v Velikovecu.

*

Okraj Celovec dežela

voli:

Jakob Lutschounig

župan

Maria Rain.

Iz Podjunske doline se nam piše: Orglar Grafenauer in hujskajoči farji s svojimi podrepniki obdržavajo zdaj vsako nedeljo v raznih krajih svoje volilne shode, lazijo od hiše do hiše ter lovijo glasove in gimpeljne. Da izgleda orglar Grafenauer resničnemu kmetu podoben, hodi s staro, ponošeno obleko okoli, nosi veliki kmetijski dežnik in se celo po kmetijski šegi vsekne. Ali vkljub temu se ljudstvo prav očitno od njega obrača. Grafenauer in njegovi priganjači sicer lažejo, da se kar kadi; kmetom se obljubuje, da se jim bode v graščinskih in celo klosterskih gozdovih servitutne pravice preskrbelo, oziroma tudi deleže itd. Takim neumnim lažem verujejo seveda le najneumnejši med kmeti. Vsi drugi vedo, da prvaki lažejo, kajti takih obljub ne more nikdo držati. Na nekem shodu vprašal je neki kmet Grafenauerja, kje da je bil skozi vsa leta od zadnje volitve sem, da se ga ni nikjer videlo, in kako to, da pride zopet zdaj pred novimi volitvami s svojim obljubam, katere je tudi pred leti delal, brez da bi jih držal. Delavcem obljubuje Grafenauer, da bode pomagal, da bodejo življenska sredstva cenejša; seveda ne povè, na katerih troške hoče to storiti... Kdor daje pri volitvah črnim lažnivim klerikalcem svoj glas, ta pač ni vreden, da ima sploh volilne pravice. Črni falotovski "Š-Mir" se je zdaj pred volitvami zopet v Ljubljano skril, da tam pod zaščito kranjskih porotnikov poštene koroške ljudi laže obrekuje in psuje. Taka lumparija je pač častna za klerikalno stranko in njeni list. Mi napredni možje v Podjurski in v Rožni dolini, Nemci in Slovenci, že vemo, kaj imamo storiti, da zmagamo čez temo, da pridejo boljši časi za nas kmete, obrtnike in delavce! Samo edini moramo biti in skupaj moramo držati!

Škofove tožbe. Dnè 3. maja se je končala pred celovsko deželno sodnijo tožba banke Suppan proti bivšemu škofu dr. Kahnmu, proti Jožefevemu društvu in proti opatu Egger v Tanzenbergu. Ti obtoženci so namreč za firmo

